

**ÇOK HAFİF HAVA ARAÇLARI İLE TİCARİ HAVACILIK
FAALİYETLERİ YÖNETMELİĞİ
(SHY 6A-ÇH)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk hava sahasında çok hafif hava araçları ile ticari havacılık faaliyetleri icra etmek için kurulmuş işletmelere ruhsat verilmesi, verilen ruhsatın askıya alınması veya iptal edilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bu işletmelerin, ortaklarının ve personelinin taşınması gereken nitelikler ile görev ve sorumluluklarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, çok hafif hava araçları ile ticari havacılık faaliyetinde bulunacak işletmeleri, bu işletmelerin ortaklarını ve bu işletmelerde görev yapan personeli kapsar.

(2) Motorsuz yelken kanat, ayakla inilen motorlu yelken kanat, motorlu/motorsuz paraşüt, motorlu/motorsuz yamaç paraşütü gibi harici güç ile havalanabilen hava araçları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 18 inci, 19 uncu ve 20 nci maddeleri ile 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen,

a) **(Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** Bakan: Ulaştırma ve Altyapı Bakanı,

b) Çok hafif hava aracı (sabit kanat): Motor teçhizatına sahip, azami kalkış ağırlığı 750 kg. ve altında olan sabit kanatlı hava araçlarını,

c) Çok hafif hava aracı (döner kanat): Motor teçhizatına sahip, azami kalkış ağırlığı 600 kg. ve altında olan döner kanatlı hava araçlarını,

ç) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,

d) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

e) İşletme: Çok hafif hava aracı ile ticari işletmecilik ruhsatına sahip tüzel kişiliği,

f) SHY-M: 20/12/2012 tarihli ve 28503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliğini (SHY-M),

g) SHT-17.3: 17/12/2014 tarihli Havacılık İşletmeleri Güvenlik Yönetim Sistemi (SeMS) Talimatını,

ğ) Türk hava sahası: Türkiye Cumhuriyeti’nin egemenliği altındaki ülke ile Türk kara suları üzerindeki sahayı,

h) Türk sivil hava aracı: Devlet hava araçları tanımı dışında kalan ve mülkiyeti Türk Devletine veya kamu tüzel kişilerine veya Türk vatandaşlarına ait araçları,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen tanım ve kısaltmalar için ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Şirketin Teşekkülü, Pay Sahipleri, Temsile Yetkili Yöneticiler ve Pay Devri

Şirket tescili

MADDE 5 – (1) İşletme, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu gereğince anonim veya limited şirket unvanıyla ticaret siciline kaydını yaptırmak, şirket sözleşmesini veya şirket sözleşmesinin yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini Genel Müdürlüğe sunar.

Ticari merkez

MADDE 6 – (1) Çok hafif hava araçları ile ticari faaliyet yapmak üzere kurulmuş işletmelerin ticari merkezleri Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları içinde bulunur.

Paylar, pay sahipleri, temsile yetkili yöneticiler

MADDE 7 – (1) Çok hafif hava araçları ile ticari faaliyet gösterecek işletmelerin;

a) Çoğunluk paylarının ve işletmeyi tek başına temsil ve ilzam yetkisinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı pay sahiplerinde olması,

b) Pay sahiplerinin ve işletmeyi temsil ve ilzama yetkili şahısların 2920 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile belirlenen suçlardan hüküm giymemiş olmaları,
gerekir.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti ve vatandaşlarının ortak oldukları şirketlerde bu pay sahipleri Türk olarak kabul edilir.

Pay devri

MADDE 8 – (1) İşletme, ortaklık yapısında değişiklik olması halinde en geç bir ay içinde yeni pay sahiplerine ilişkin bilgi ve belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe bilgi verir. Yapılan değişiklikte bu Yönetmelik hükümlerine aykırı husus bulunamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hava Aracı Sayıları, Mali Yükümlülükler, Yetkilendirme Şartları ve Faaliyet Türleri

Hava aracı sayıları ve sermaye gereklilikleri

MADDE 9 – (1) Çok hafif hava araçları ile ticari işletmecilik faaliyeti gösterecek işletmelerin filolarında en az iki adet çok hafif hava aracının Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde mülkiyet veya kiralık olarak adlarına kaydedilmiş olması gerekir.

(2) İşletmelerin her bir hava aracı başına on bin Amerikan Doları nakit ödenmiş sermayeye sahip olması gerekir. Ödenmiş sermayesi yüz bin Amerikan Doları ve üzerinde olan işletmelerden hava aracı başına sermaye şartı aranmaz.

(3) Ödenmiş sermayenin Amerikan Doları karşılığı, sermaye ödeme günlerindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanır.

(4) Hava aracı başına sahip olunması gereken sermayenin, ruhsat aşamasında ödenmesi gerekir.

İşletme ruhsatı zorunluluğu

MADDE 10 – (1) Çok hafif hava araçları ile ticari havacılık faaliyeti yapacak işletmeler Genel Müdürlükten işletme ruhsatı alır.

(2) İşletme ruhsatı;

a) Milli güvenliğin veya kamu düzeninin tehlikeye girebileceği durumlarda,

b) İşletmenin pay sahipleri ile işletmeyi temsile yetkili yöneticilerinin; 2920 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan suçlardan kesin hüküm ile mahkûm olması halinde,
verilmez.

Talep dosyası

MADDE 11 – (1) Çok hafif hava araçları ile ticari havacılık faaliyetleri yapmak üzere Genel Müdürlüğe başvuru yapacak işletmeler tarafından EK-1’de yer alan tüm bilgi ve belgeleri kapsayan talep dosyası hazırlanır ve Genel Müdürlüğe sunulur.

Talebin incelenmesi

MADDE 12 – (1) Talep dosyası ile yapılan başvurular, Genel Müdürlük tarafından bu Yönetmelik kapsamında incelenir ve incelemenin sonucu başvuru sahibine en geç altmış gün içinde bildirilir.

Koordinasyon

MADDE 13 – (1) Talep dosyasında belirtilen faaliyetlerin kapsamına göre gerek görülmesi halinde Genel Müdürlük tarafından ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon sağlanır.

Denetim

MADDE 14 – (1) Talep dosyasının incelenerek eksikliklerin tamamlanmasını müteakip işletmeye bu Yönetmelik gerekliliklerinin karşılandığına dair ruhsat denetlemesi gerçekleştirilir ve denetlemede tespit edilen eksikliklerin tamamlanması istenir.

İşletme ruhsatı verilmesi

MADDE 15 – (1) 16/11/2013 tarihli ve 28823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)’ne göre oluşturulan inceleme komisyonu, aynı esaslara göre çok hafif hava araçları ile ticari faaliyet yapacak işletmelere, işletme ruhsatı verilmesi ve işletme ruhsatının iptal edilmesi hususlarında yetkilidir.

(2) Talep dosyası ve denetim raporunun sonuçları, inceleme komisyonu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

(3) İşletme ruhsatının içeriği ve şekli uluslararası havacılık kuruluşları ve/veya organizasyonları ile uyumlu olması da göz önüne alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(4) İşletme ruhsatı Genel Müdürün onayı ile süresiz olarak verilir.

(5) İşletmeler, bu Yönetmelik esaslarına uygunluk bakımından denetlenir ve ruhsat gerekliliklerini karşılamayan işletmelerin faaliyetleri sonlandırılır.

Faaliyet türleri

MADDE 16 – (1) Yönetmelik kapsamındaki hava araçları ile ticari yolcu taşımacılığı, tanıtım ve gezi maksatlı ticari uçuşlar ile 14/5/2013 tarihli ve 28647 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B) kapsamındaki ticari olmayan tüm havacılık faaliyetleri, ticari hava işi faaliyetleri ve eğitim faaliyetleri yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşleticilerde Aranacak Genel Nitelikler

Organizasyon yapısı

MADDE 17 – (1) İşletmeler, faaliyet gösterdiği alanın gerekliliklerini karşılayabilmek amacıyla sorumlu müdür, uçuş işletmeden sorumlu yönetici personel, bakımdan sorumlu yönetici personel ile güvenlikten sorumlu yönetici personelden oluşan organizasyon yapısını kurmak ve faaliyet süresince muhafaza etmekten sorumludur.

(2) İşletmeler yönetici personeline değişiklik olması durumunda, bu değişikliği en geç otuz gün içerisinde Genel Müdürlüğe bildirir.

(3) İşletmelerin, paydaşların veya temsile yetkili yöneticilerin tebligat adresi ve iletişim bilgilerinde değişiklik olması durumunda işletmeler en geç otuz gün içerisinde Genel Müdürlüğe bilgi verir.

Yönetici personelin nitelikleri

MADDE 18 – (1) İşletme tarafından atanan yönetici personelin aşağıdaki şartları sağlaması gerekir:

a) Sorumlu Müdürün; işletmenin tüm operasyonlarının ve bakım aktivitelerinin Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartlarda yürütülmesini sağlamak üzere işletmeyi temsil edecek yetkiye ve çalışma tecrübesine sahip olması.

b) Uçuş işletmeden sorumlu yönetici personelin; işletme adına kayıtlı hava araçlarından en az birine ait geçerli pilot lisansına ve sivil havacılık sektöründe en az iki yıl çalışma tecrübesine sahip olması.

c) Bakımdan sorumlu yönetici personelin; işletme adına kayıtlı hava araçlarının bakım eğitimi sertifikasına sahip, bakım sorumluluğunu, üretici firma dokümanı ve bakım el kitabına uygun şekilde yönetebilecek çalışma tecrübesine sahip olması.

ç) Güvenlikten sorumlu yönetici personelin; SHT-17.3’ün 12 ve 13 üncü maddeleri gerekliliklerini karşılaması.

(2) Yönetici personelden herhangi birisi en fazla iki yönetici personelin görevini üstlenebilir.

Hava araçlarının tescili ve filo yapısı

MADDE 19 – (1) İşletmelerin işletme sorumluluğu altında mülkiyet veya kiralık olmak üzere, standart uçuşa elverişlilik sertifikasına sahip en az iki adet hava aracının Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı olması gerekir ve hava araçları işletme şartlarında gösterilir.

(2) İşletmenin filosunda yeterli sayıda hava aracı kalmaması halinde işletciye hava aracı sayısını tamamlaması için en fazla altı ay süre verilir.

Sigorta yükümlülüğü

MADDE 20 – (1) İşletmeler, 15/11/2006 tarihli ve 26347 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Mali Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik ve 15/11/2005 tarihli ve 25994 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği kapsamında belirtilen gereklilikleri yerine getirmekten sorumludur.

Lisanslı personel gereklilikleri

MADDE 21 – (1) İşletmeler, bu Yönetmelik kapsamında belirtilen faaliyetleri gerçekleştirirken;

a) İşletmesinde bulunan hava araçları için Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş esaslara göre ilgili tip/sınıfta geçerli lisans ve sertifikalara sahip uçucu personel istihdam etmekten,

b) SHY-M gerekliliklerini sağlamaktan, sorumludur.

(2) SHY-M kapsamı dışında kalan hava aracı işleten işletmeler, bahse konu hava aracı için 30/10/2013 tarihli ve 28806 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği (SHY 66) kapsamında lisanslı personel veya ilgili hava aracı üreticisinden alınan bir yeterlilik belgesine sahip bakım personeli istihdam etmek ya da ilgili bakım için hizmet almak zorundadır.

İşletme el kitabı

MADDE 22 – (1) İşletmeler, konu başlıkları EK-2’de yer alan genel esaslara ve işletme faaliyet maksadına uygun olarak bir işletme el kitabı hazırlar, bu kitabı işletme sorumlu müdürü tarafından onaylanmış olarak Genel Müdürlüğe sunar ve faaliyetlerini buna göre gerçekleştirir.

(2) İşletmelerin, faaliyet sahalarında değişiklik olması durumunda, yeni faaliyet sahasına uygun olarak Genel Müdürlük tarafından işletme el kitabının revize edilmesi gerekir.

(3) İşletmeler, personelin işletme el kitabının içeriğini bilmesinden ve bunu uygulamasından sorumludur.

Olayların rapor edilmesi

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında işletme ruhsatına sahip işletmeler, hava aracını, yolcuları veya üçüncü şahısları tehlikeye sokabilecek havacılık olaylarını 72 saat içerisinde Genel Müdürlüğe raporlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen hükümlere uymadığı tespit edilen işletmelere uygunsuzluğun giderilebilmesi için Genel Müdürlükçe en fazla altı aya kadar süre verilir. Bu süre içerisinde gerekli işlemleri yapmayan işletmelere 2920 sayılı Kanununun 27 nci, 30 uncu ve 143 üncü maddelerinde belirtilen idari yaptırımlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	27/5/2017	30078
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	17/4/2022	31812
2.		